

Arbetsmarknadsutsikterna våren 2017 VÄRMLANDS LÄN

En sammanfattning av prognosen
för arbetsmarknaden 2017-2018

Stark konjunktur i Värmlands län

Den svenska konjunkturen är fortsatt stark och det avspeglas även i Värmlands län. Näringslivet i länet har upplevt en ökad efterfrågan under det senaste halvåret. Det gick till och med något bättre än förväntat. Den globala ekonomin förväntas ha en något starkare tillväxttakt framöver. Det innebär att det för Sveriges och länets del kan bli ett gynnsamt läge för exporten av varor och tjänster.

Stämningsslaget bland värmländska företag är onekligen positivt. Framtidstron är starkast inom bygg och anläggning och det byggs mycket i dagsläget. Även den privata tjänstesektorn uppvisar en tydlig optimism inför det kommande halvåret. Den starka konjunkturen gynnar tjänstesektorns olika delar, både genom hushållens konsumtion och genom att övriga näringslivet efterfrågar tjänster. Här har hotell och restaurang samt it-sektorn optimistisk syn på framtiden. I vårens undersökning andas industrin optimism inför framtiden och tror på en ökad efterfrågan. Den offentliga tjänsteproduktionen har haft en positiv tillväxt under 2016, till stor del på grund av ett stort asylmottagande. Under 2017 och 2018 förväntas tjänsteproduktionen öka ytterligare, men i lägre takt än tidigare.

Starkare anställningsplaner än på länge

Antalet förvärvsarbetande i Värmlands län blev fler under 2016 enligt Arbetsförmedlingens prognoser. Även 2017 och 2018 ser ut att följa trenden med ett ökat antal sysselsatta, där 2017 blir något starkare. Efterfrågan på arbetskraft är fortsatt stor i Värmlands län och anställningsplanerna är historiskt höga. Samtidigt blir matchningsläget allt mer problematiskt inom vissa branscher. Inom bygg och den offentliga tjänstesektorn är det många arbetsgivare som har svårt att hitta efterfrågad kompetens. Den tydliga optimismen och ett ökat behov av personal innebär att sysselsättningen förväntas öka med 2 100 personer till slutet av 2018. Det är främst privat och offentlig tjänstesektor som bidrar till ökningen på länets arbetsmarknad. Även inom bygg är behovet av personal stort och antalet sysselsatta ökar. Inom industrin blir antalet sysselsatta något färre, trots att det finns en optimism. Fortsatta effektiviseringar innebär att det inte behövs fler som jobbar i branschen.

Arbetslösheten i länet ökar under 2018

Arbetsmarknaden i länet har uppvisat en styrka under de första fem månaderna 2017. Efter ett dämpat läge under 2016 tog minskningen av arbetslösheten åter fart under våren. Minskningen förväntas hålla i sig under resten av året. Men trots att den just nu minskar förväntas trenden vända och arbetslösheten öka under 2018. Ökningen beror på att allt fler utrikes födda deltar i arbetskraften. Samtidigt har sammansättningen av arbetskraften förändrats och allt fler står längre ifrån arbetsmarknaden. Parallellt med detta har ungdomsarbetslösheten fortsatt att minska i en tydlig takt, som till stor del beror på en stark konjunktur. I april 2017 låg arbetslösheten på 8,1 procent. I slutet av 2017 förväntas antalet inskrivna arbetslösa vara 150 personer färre än i slutet av 2016. Därefter ökar arbetslösheten med 200 personer till slutet av 2018. Det innebär att arbetslösheten beräknas stiga till 8,3 procent i slutet av 2018.

Stor andel riskerar långa tider i arbetslöshet

Det finns vissa grupper som bedöms ha en utsatt ställning på arbetsmarknaden. Här ingår utomeuropeiskt födda, personer med högst förgymnasial utbildning, personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga samt äldre inskrivna arbetslösa. Dessa personer står som grupp längre ifrån arbetsmarknaden och det krävs mer aktiva åtgärder för att korta ned tiden i arbetslöshet. Arbetslösheten i länet är som högst bland utomeuropeiskt födda och personer med högst förgymnasial utbildning. Grupperna i utsatt ställning växer hela tiden och utgör i dagsläget tre av fyra inskrivna arbetslösa. Det beror främst på ett stort inflöde av personer som är födda utanför Europa. Det är bland dessa grupper som arbetskraftsresurserna till stor del finns.

Utrikes födda är viktiga för länets arbetsmarknad

Trots den starka konjunkturen i länet finns det många arbetsmarknadspolitiska utmaningar att ta tag i. Befolkningen växer och en allt större andel utgörs av äldre personer, vilket förändrar försörjningsbördan. För en bibehållen välfärd och kompetensförsörjning krävs det samarbete och god planering. Allt fler arbetsgivare har svårt att hitta rätt kompetens vid rekrytering. Matchning till utbildning är en viktig del för att lyckas dämpa den bristsituation som finns. Det finns ett stort antal inskrivna arbetslösa personer som saknar gymnasial utbildning. Om man lyckas höja utbildningsnivån på dessa kommer det att underlätta deras etablering på arbetsmarknaden och förhoppningsvis även dämpa arbetsgivarnas upplevda brist.

Allt fler utrikes födda deltar i arbetskraften och det tar viss tid för dem att etablera sig på arbetsmarknaden. Samhället och näringslivet behöver i ännu högre utsträckning upptäcka de kompetenser som finns i denna grupp. Det är trots allt utrikes födda som till stor del har stått för länets sysselsättningstillväxt under de senaste åren. Länet behöver dessa personer och fördomar eller myter får inte bli ett hinder för integrationen. Det är viktigt att lyckas med detta då de annars riskerar att hamna i långa tider utan arbete. Här måste man kartlägga vilka kompetenser som finns och vilka insatser som är bäst lämpade för att skapa ett inträde på arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen har flera typer av insatser för dessa personer. Men andra områden måste också ta sitt ansvar, exempelvis utbildningspolitiken och det reguljära utbildningsväsendet.

Prognosen i sin helhet finns att läsa på vår webbplats:

arbetsformedlingen.se/prognoser